

Kiiminkijoen vesien tilan seuranta VISIO-hankkeessa

Pasi Valkama
Erikoistutkija, ryhmäpäällikkö

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Euroopan unionin
osarahoittama

"Kestävää kasvua Pohjois-Pohjanmaalle – vihreän siirtymän seurantajärjestelmä" VISIO

Konsortion partnerit:

Oulun yliopisto (UOULU)

Suomen ympäristökeskus (Syke)

Luonnonvarakeskus (Luke)

Ilmatieteen laitos (IL)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute**

**POHJOIS-
POHJANMAA**
COUNCIL OF OULU REGION

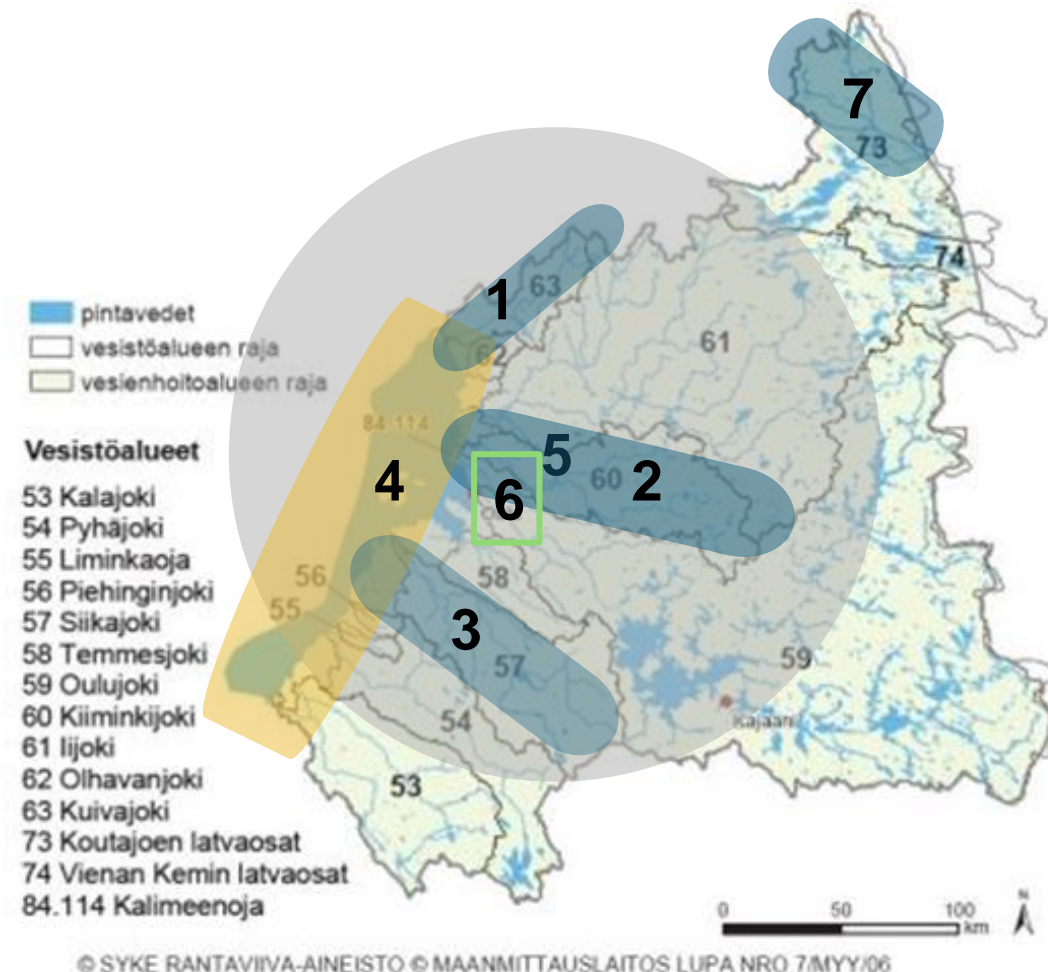
**ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE**

Kestävää kasvua Pohjois-Pohjanmaalle – vihreän siirtymän seurantajärjestelmä

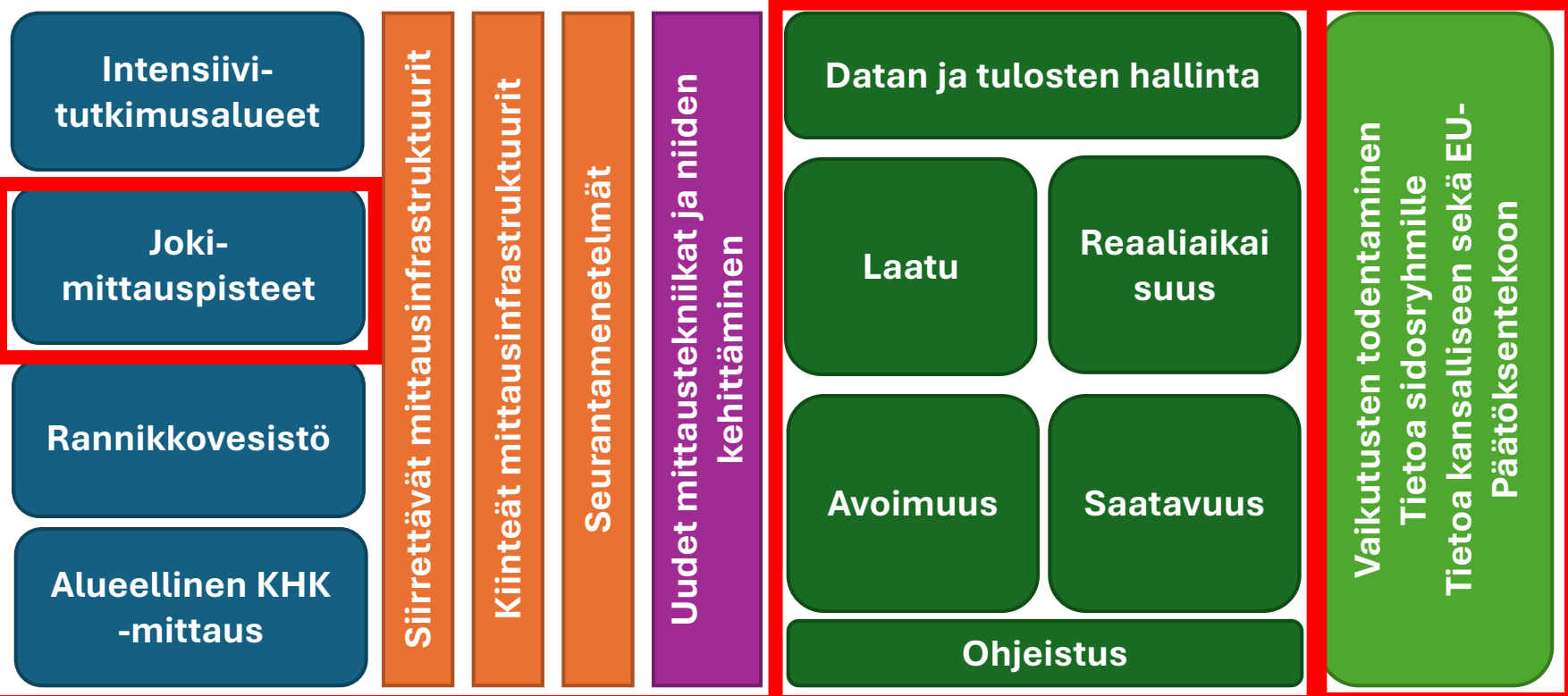
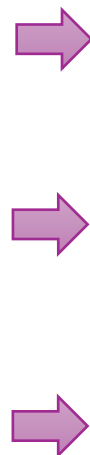
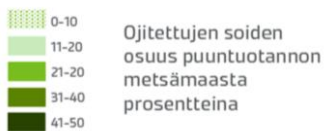
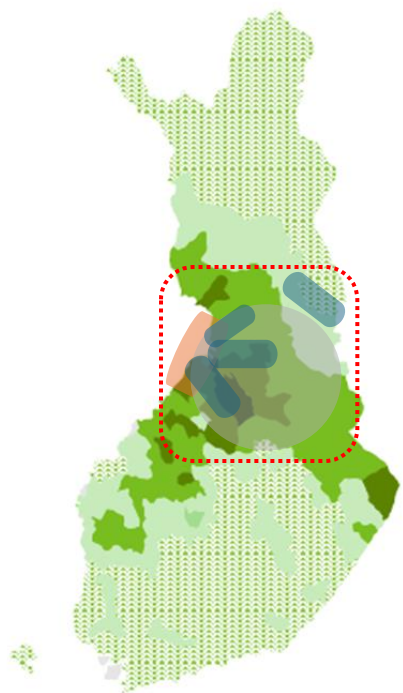
- **Tarve:** Kansalliset kasvihuonekaasu-, vedenlaatu- ja ekologiset mittaukset painottuvat Etelä-Suomeen vaikka turvemaiden käytön merkittävimmät vaikutukset ovat Pohjois-Pohjanmaalla. Mittaukset ovat myös hajallaan ja pirstoutuneet eri alueille/hankkeille.
- **Missio:** Alueellisen vihreän siirtymän vaikutusten ilmasto- ja vesistövaikutusten todentamisinfrastruktuurin rakentaminen ja kehittäminen.

Rakennettava infrastruktuuri ja kohteet

1. ■ **Kuivajoki** (Jatkuvatoiminen vedenlaatu)
2. ■ **Kiiminkijoki** (Jatkuvatoiminen vedenlaatu)
3. ■ **Siikajoki and Ruukin tutkimusasema (Luke)** (Jatkuvatoiminen vedenlaatu, KHK)
4. ■ **Rannikko tarkkailu** (Glider)
5. ■ **Alueellinen KHK mittaus** (Kiiminki TV-antenni)
6. ■ **Uusi intensiivi alue, turvetuotannon ennallistaminen** (Hydrologia, Vedenlaatu, KHK, Kasvillisuus, etc)
7. ■ **Luonnolliset referenssikohteet Oulangan tutkimusasemalla**
Puukkosuo, Oulankajoki (Sukerijoki)

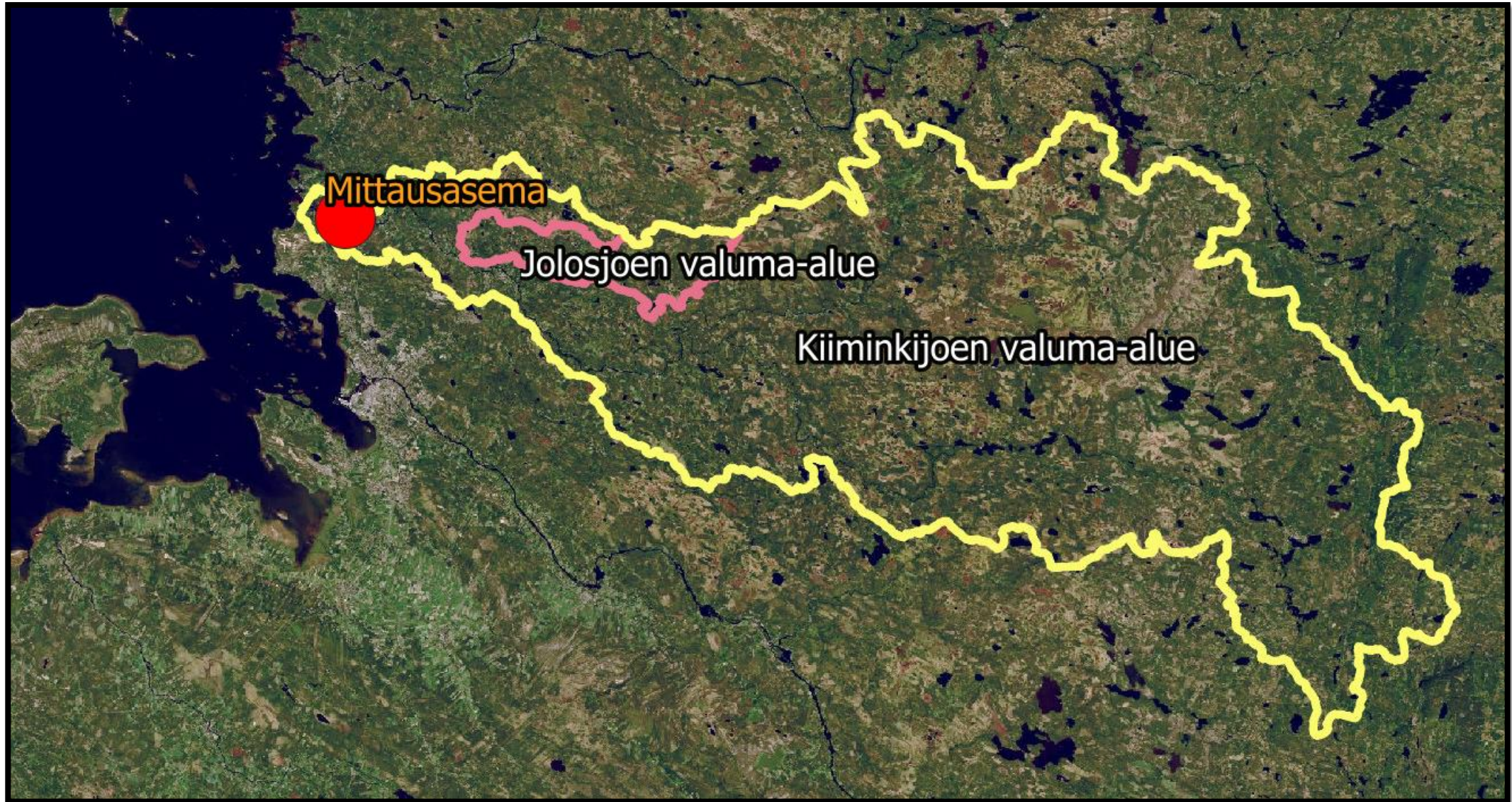

Kestävää kasvua Pohjois-Pohjanmaalle – vihreän siirtymän seuranta järjestelmän toimintakehikko

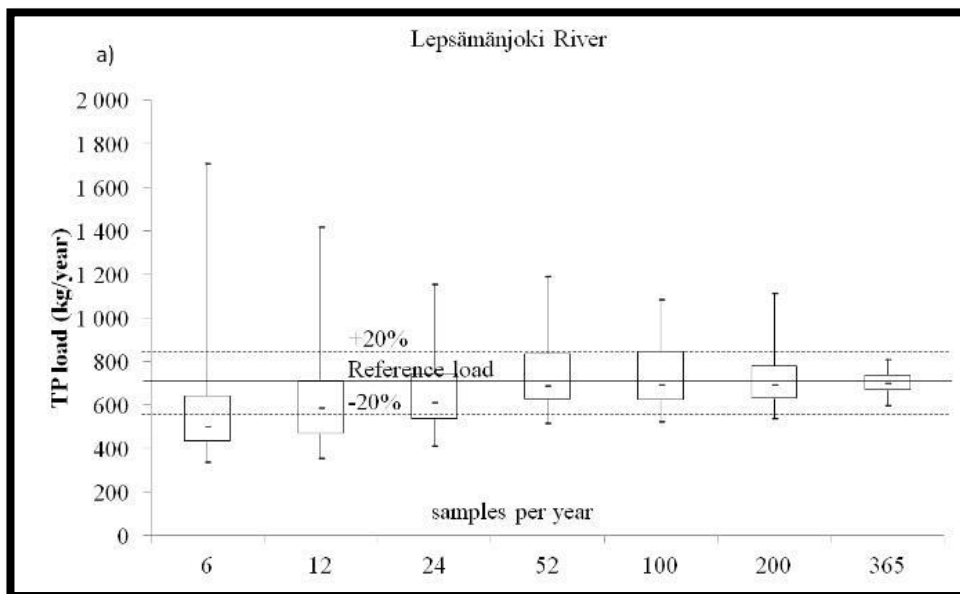
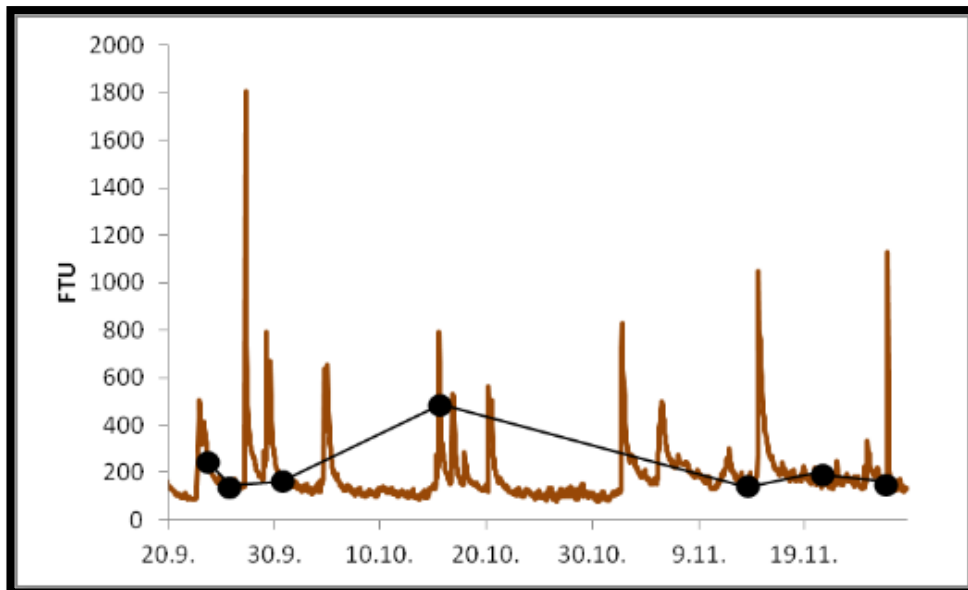
- Paikalliset ja alueelliset muutokset sekä vaikutukset**
- Alueellisten elinkeinojen tukeminen sekä uudet liiketoimintamahdollisuudet**
- Paikallisen ja alueellisen TKI- ja opetusinfran kehittäminen ja luominen**
- Pitkän aikavälin seuranta ja maankäytön kehityspolkujen seuranta**

Kiiminkijoen alajuoksulle asennetaan jatkuvatoiminen mittausasema kesän 2025 aikana

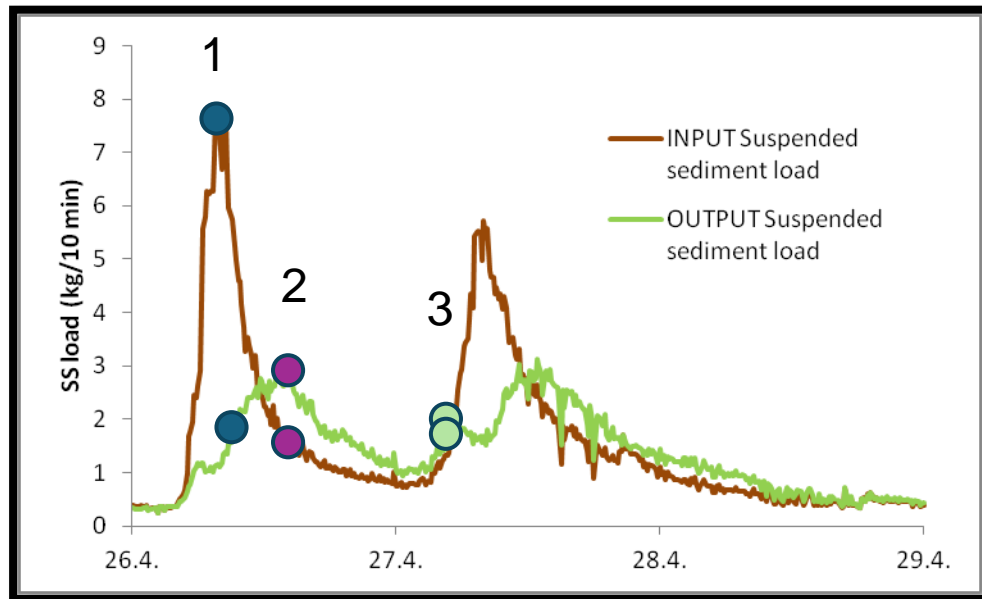
Miksi jatkuvatoimisia mittauksia tarvitaan?

- näytteenottoitiheyden merkitys kuormitusarviointiin

- Mitä suurempia pitoisuusvaihtelut ovat, sitä tärkeämpi on mitata pitoisuutta mahdollisimman usein
- Tarkemmat kuormitusarviot
- Kuormituksessa tapahtuvien muutosten luotettavampi havaitseminen
- Hajanaisten toimenpiteiden vaikutukset jäävät harvoin tapahtuvaan näytteenottoon perustuvan seurannan taakse piiloon

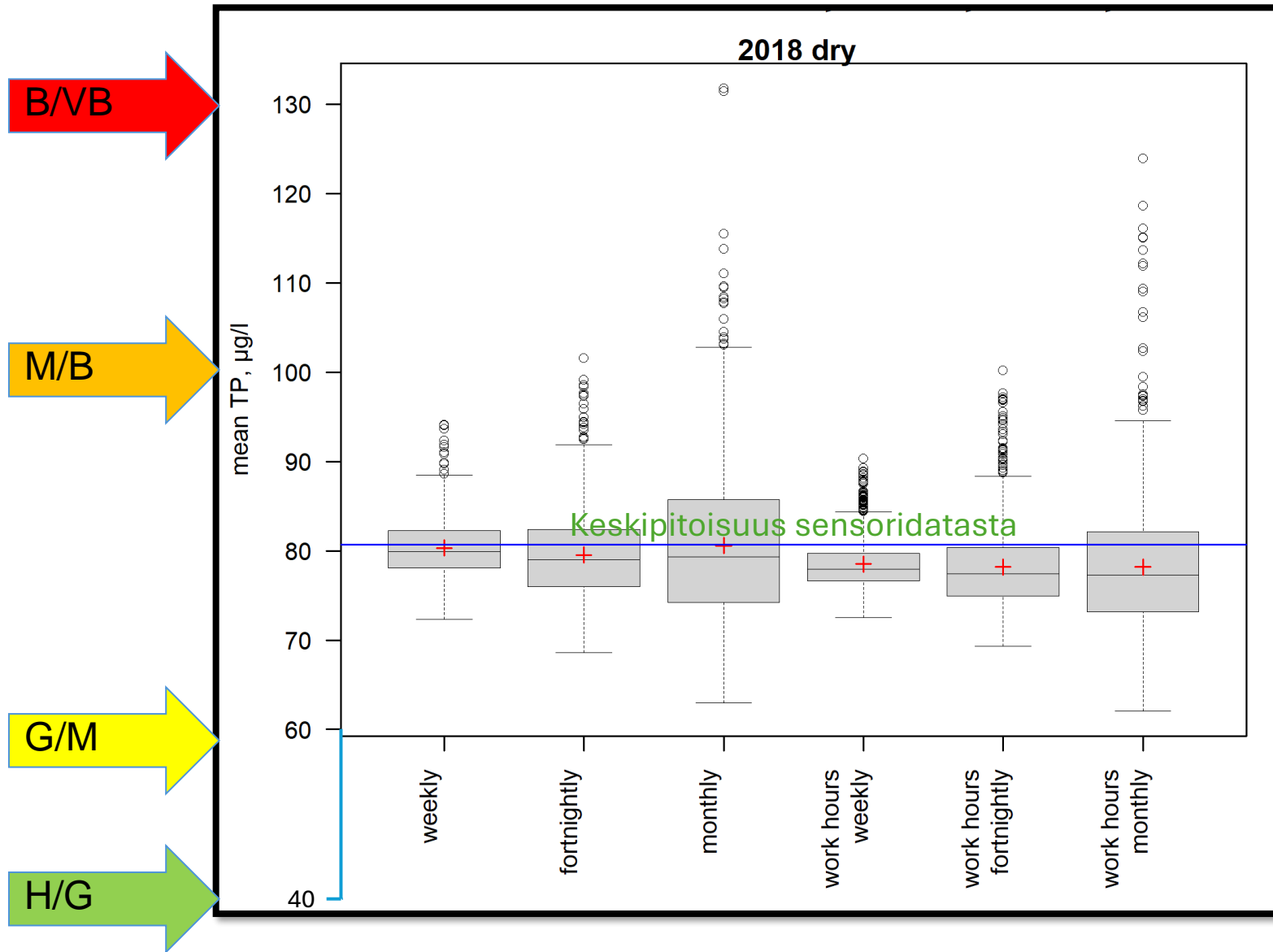
Vesiensuojelutoimenpiteiden vaikutusten seuranta

- Näytteenoton ajoittumisen merkitys kosteikon toimivuuden seurannassa
- Yksittäiset näytteet voivat antaa virheellisen kuvan kosteikon toiminnasta
- Onko kosteikon tulevan-lähtevän vesimäärän mittaaminen mahdollista jatkuvatoimisesti?

Fys.kem tilan määrittäminen

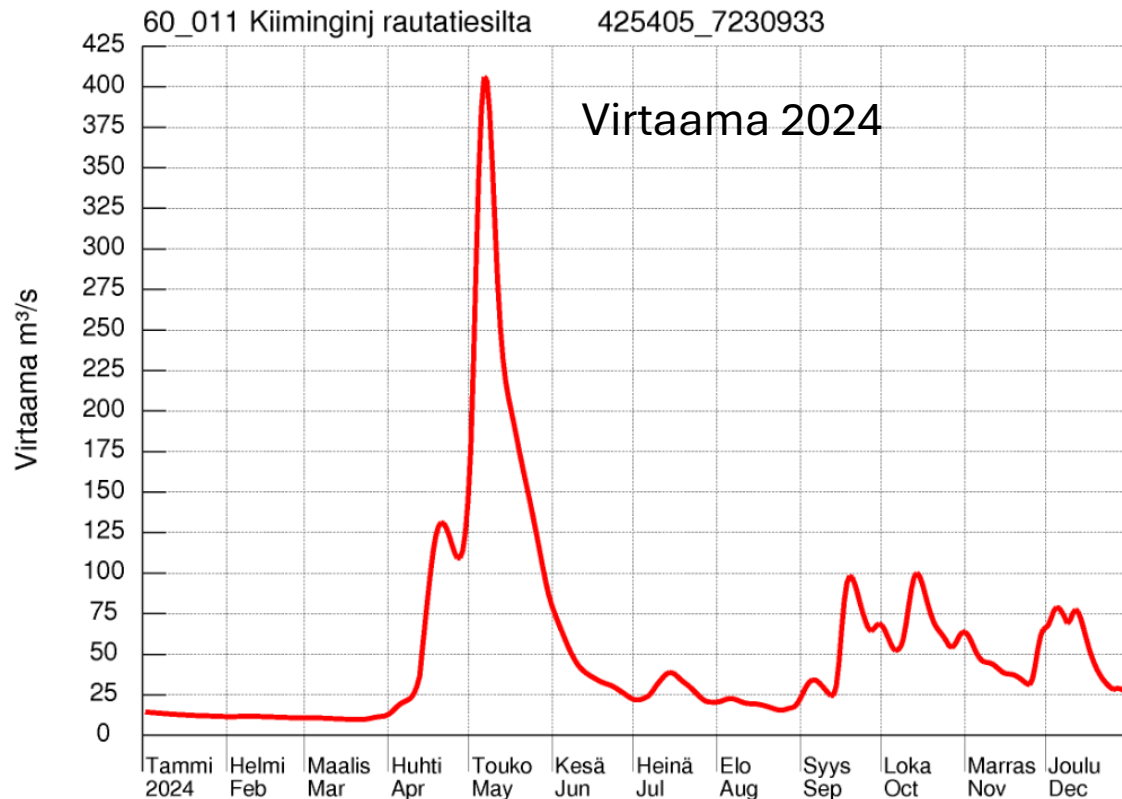
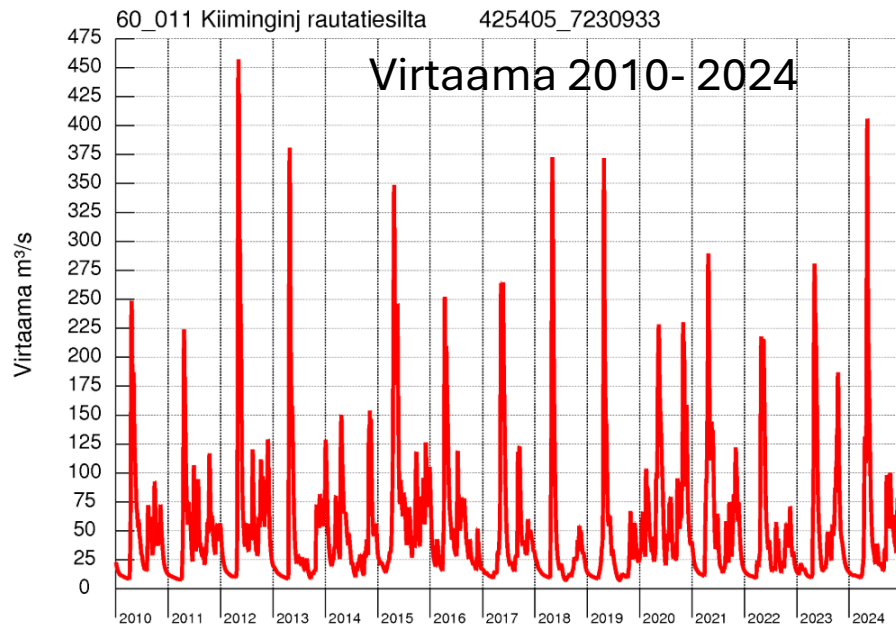
1000 kertaa simuloitu näytteenotto eri näytteenottostrategialla

[Nordbalt-Ecosafe](#)

Miten vedenlaatu ja määrä vaihtelevat Kiiminkijoella?

- Kiiminkijoen alaosaan otetaan vuosittain 12 vesinäytettä
- Vaihteluvälit 1980-2025
  - TP: 17-98 µg/l
  - Sameus: 1,5 -24 FNU
  - TOC: 6 – 28 mg/l

Vastaa webropol-kyselyyn:

Olisiko jatkuvatoiminen, avoin mittaustieto hyödyllistä ja mihin tarkoitukseen sitä käyttäisit?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

pasi.valkama@syke.fi